

פייק ניוז

Category: במדבר, חקת

בני ישראל במדבר שרים לה' שתי שירות. האחת בהנחייתו והובלתו של משה והשנייה בהעדרו. איזו מהם חביבה יותר?

מי נלחם בהנחת תפילין

השבוע נשאלתי כמה פעמים בקשר לממשלה החדשה שקמה בישראל. השאלה הנפוצה הייתה: האם לממשלה שחברים בה האנשים מהצד הימני ביותר ועד הצד השמאלי ביותר של המפה הפוליטית יש סיכוי להחזיק מעמד.

לצערי, אין לי תשובה עבורכם, אבל אני רוצה לחלוק אתכם אירוע שהתרחש בישראל בשבועות האחרונים ששופך אור על מה שקורה בארץ.

לפני כמה שבועות, התפרסם בתקשורת הישראלית שחברת כנסת ממפלגת מר"צ הגישה הצעת חוק לפיה מי שינסה לשדל קטין לחזור בתשובה ללא רשות הוריו מסתכן במאסר של שישה חדשים.

מיד פירשו את זה שמה שמפריע לה זו העובדה שחסידי חב"ד עומדים בקרנות רחוב ומציעים לעוברי אורח להניח תפילין.

כמובן שהחדשות הללו עוררו מהומה גדולה בישראל. חברי כנסת, אישי ציבור וידוענים הגיבו במילים חריפות נגד ההצעה הזאת. הם תהו איך יתכן שבארץ היהודים יחוקק חוק שאוסר לבחור מעל גיל בר-מצוה להניח תפילין מחשש שמא הוא יתקרב קצת לדת.

מגישי תוכניות טלוויזיה הניחו תפילין כאות מחאה נגד החוק ומול ביתה של אותה חכי"ת התאספו אנשים כדי להניח תפילין ביחד כאות מחאה. כל הרשת רעשה וגעשה, אנשים הפיצו תמונות בפייסבוק כשהם מניחים תפילין וכו' וכו'. בשבועות האחרונים מאוד חם בישראל, וכשהאוויר לוהט האמוציות חזקות וכל דבר הופך למשבר וכו'.

יומיים אחרי שפרצה המהומה פרסמה אותה חברת-כנסת תמונה בה נראה בעלה עטוף בטלית ותפילין. התמונה הזאת תפסה את תשומת לבי. אם היא מפרסמת תמונה כיצד בעלה מניח תפילין אז לא יתכן שהיא תיזום חוק נגד הנחת תפילין. משהו פה לא מסתדר. כשבדקתי את הנושא קצת יותר לעומק התברר לי שכל הסיפור הזה רחוק מלהיות מה שהוא באמת.

ראשי מר"צ גאים ביהדותם!

הסתבר שמעולם לא עלה על דעתה לעצור את הנחת התפילין של חסידי חב"ד במקומות ציבוריים. הנוהג במפלגת מרצ הוא שבכל כנסת חדשה הם מעלים את כל הצעות החוק שהוגשו בשם חברי המפלגה מכל השנים הקודמות.

הפעם היא הייתה זאת שהעלתה 1,400 הצעות חוק, ביניהם הייתה הצעה משנת 2005 שמי שמשדל קטין לחזור בתשובה בלי רשות מהוריו דינו ששה חדשי מאסר. בהצעת החוק לא מוזכר תפילין ולא חסידי חב"ד. בנוסף לכך, לאותה חברת כנסת אין שום עניין לקדם את החוק הזה, והיא לא הייתה זו שיזמה אותו.

בעקבות ה'סערה' שעוררה הצעת החוק, בעלה של אותה חברת כנסת המכהן בעצמו כיו"ר הנהלת מר"צ בראיון לתקשורת אמר שהצעת החוק הזאת לא מדברת על תפילין כלל.

הוא סיפר למראיין שהוא בעצמו מניח תפילין כל בוקר ושהוא אדם מאוד מסורתי ושאתו החכיל"ת מכבדת את זה מאוד. היא אמנם מחשיבה את עצמה לאתאיסטית, אבל בשבילו היא מדליקה נרות בכל ערב שבת והם עושים קידוש. מתברר, שכל הסיפור הוא 'פייק ניוז' מוחלט!

כשקמה הממשלה החדשה רבים תהו איך ראש ממשלה עם כיפה יסתדר עם חברי כנסת מהשמאל שיש מהם שמגדירים את עצמם כאתאיסטים. אבל כשלמדתי לדעת שאותם "אתאיסטים" מדליקים נרות שבת, עושים קידוש והבעל מניח תפילין כל בוקר, הבנתי שיש משהו אמיתי ורוחני שמחבר את היהודים בישראל.

זה לא שהישראלים הם דתיים, אבל כמו שלא צריך להיות דתי כדי לאכול מצה בפסח, או להדליק נרות חנוכה, כך גם לא צריך להיות אדם דתי כדי להניח תפילין.

הרבי הפך את מצוות הנחת תפילין לסממן יהודי. כמו שאנו רואים אנשים שלובשים תליון של "חי" או מגן דוד וכך יודעים שמדובר ביהודי, ככה גם אדם שמניח תפילין אנו יודעים שהוא יהודי. לכן אני אופטימי שהדבק היהודי בסופו של דבר יצליח לחבר ימין ושמאל.

אלוקים מחכה שנשיר לבד

בישראל מכנים את כס ראש הממשלה 'כיסא חשמלי', כי הלחץ שיש על ראש ממשלת ישראל הוא בלתי נתפס. לכן הרבה חוששים האם ישראל תצליח להחזיק מעמד בלי נתניהו, האם יש מישהו שמסוגל להיכנס לנעליו.

אולי את התשובה לכך נמצא בפרשת השבוע.

לאורך שהותם של בני ישראל במדבר במשך ארבעים שנה הם אמרו בסך-הכל פעמיים שירה.

שירה אחת מפורסמת, זוהי "שירת היס", שנאמרה כשהם יצאו ממצרים וחוו את נס קריעת ים-סוף.

הפעם השנייה בה הם אמרו שירה היא פחות מפורסמת ומופיעה בפרשתנו. השירה הזאת נקראת "שירת הבאר". אם את השירה הראשונה הם אמרו מיד בצאתם ממצרים, את השירה הזאת מפרשת השבוע הם אמרו 39 שנים מאוחר יותר לקראת סוף המסע של עם ישראל במדבר.

גם השירה הזאת היא על נס שקשור עם מים. בשירת הבאר הם מודים לה' על הנס שבמשך ארבעים שנה "בארה של מרים", כמו שהוא כונה, נדד איתם במדבר. להיכן שהם הלכו תמיד היו להם מים לשתות.

כשמשווים את הפתיחה של "שירת הבאר" ל"שירת היס" מגלים משהו מעניין. שירת היס פותחת במילים "אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת וגו'", (בשלח ט"ו א.). ואילו בפרשתנו שירת הבאר פותחת במילים: "אז ישיר ישראל את השירה הזאת" (חוקת כא, יז). משהו מוזר קרה פה. שמו של משה לא מופיע למרות שמשה עדיין חי!

אומר המדרש הסבר מעניין: "אמר רבי אבין בשעה שעמדו ישראל לומר שירת היס לא הניחן משה שיאמרו בעצמן, אלא כשם שרבו של אדם אומר עמו פרשתו כשהוא נער כך אמר משה עמהם² לאחר ארבעים שנה עמדו על פרקן התחילו אומרים שירת הבאר לעצמם, אמרו רבש"ע עליך להיות עושה לנו ניסים ועלינו לומר שירה" (מדרש ילמדנו).

המדרש מחלק בין שתי השירות. בשירת היס עם ישראל היו בבחינת "נער ישראל ואוהבהו" ולכן משה לימד אותם איך לומר שירה. בשירת הבאר לעומת זאת, היו ישראל בלשון חז"ל "גדיים נעשו תיישים", הדור התבגר והם כבר יכלו לומר שירה בכוחות עצמם, בלי הדרכתו של משה.

אמנם כשמשווים את השירות, הרי ששירת הבאר מחווירה לעומת שירת היס, שירת הבאר נמשכת בקושי כמה פסוקים. ואם-כן מה עדיף, שירת היס בהנחייתו של משה אדון הנביאים, או שירת הבאר הקצרה, שבני ישראל שרו לבד?

את התשובה לכך אנו מוצאים במילים הראשונות של שירת הבאר: "עלי באר ענו לה". הרבי מסביר, (מאמר ד"ה אז ישיר ישראל י"ב תמוז תשל"ה) שהבאר מסמלת את הבאר הרוחני שנמצא עמוק בתוך כל יהודי.

הבאר מסמל את הנשמה של היהודי שהיא מקור של מים חיים. הקב"ה קורא ליהודי ואומר: "עלי באר", אני רוצה שתעשה מאמץ ותשיר לקב"ה. לא נורא אם זה יהיה קצר, אבל הקב"ה רוצה את עבודת התחתונים. הוא לא רוצה שיר שמשה מלמד את כולם. הוא רוצה שיר שלנו, שאנחנו ביוזמתנו אומרים, והשיר הזה חביב עליו יותר מהכול.